

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
De minister van Cultuur, Onderwijs en Wetenschap
Mevrouw I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Email: i.k.vanengelshoven@minocw.nl

Datum: 16 mei 2019
Betreft: Advies Raad voor Cultuur

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Vorige maand publiceerde de Raad voor Cultuur zijn advies over de inrichting van het cultuurbestel na 2020, *Cultuur dichtbij, dicht bij cultuur*. De Raad van Twaalf, het samenwerkingsverband van provinciale kennis- en uitvoeringsorganisaties voor kunst en cultuur, heeft met veel genoegen kennis genomen van het advies. Wij kunnen ons moeiteloos vinden in de hoofdlijnen van het advies.

Als provinciale uitvoeringsorganisaties zijn wij vanaf het begin betrokken bij de totstandkoming en uitvoering van het programma Cultuureducatie Met Kwaliteit (CMK). Wij sluiten ons graag aan bij het advies van de Raad dit programma in ieder geval de komende acht jaar voort te zetten en aan te sturen op verankering van het programma via de vernieuwing van het curriculum langs de lijnen zoals die deze maand zijn uitgezet door de werkgroep curriculum.nu. Net als de Raad zijn wij geen voorstander van losse programma's voor bijvoorbeeld muziek en dans naast CMK. De kracht van CMK is juist dat het zorgt voor een integrale benadering van het cultuuronderwijs, waarin ruimte is voor alle kunstdisciplines en waarbij het eigenaarschap en de visie van de school centraal staan. Daarmee is maatwerk gewaarborgd, wordt concurrentie tussen stimulansen vermindert en wordt het onderwijs niet nodeloos belast met een teveel aan impulsregelingen. Wij hopen daarbij van harte dat er ook middelen beschikbaar komen om het CMK-programma uit te breiden naar het vervolgonderwijs, waar cultuureducatie een belangrijke bijdrage kan leveren aan emancipatie en integratie. Wij vertrouwen er ten slotte op dat een einde wordt gemaakt aan de nu nog ongelijke behandeling van kinderen binnen het programma – dat in de volgende periode voor kinderen binnen en kinderen buiten de grote steden gelijke bedragen beschikbaar zullen worden gesteld.

De Raad voor Cultuur adviseert een programma cultuurparticipatie in te richten naar het model van CMK, waarbij bestuurlijke afspraken worden gemaakt tussen Rijk, provincies en gemeenten en per regio c.q. provincie een penvoerder wordt aangewezen. De leden van de Raad van Twaalf zien daar voor henzelf een vanzelfsprekende rol. We hebben daarover het afgelopen jaar gesproken met FCP, LKCA en medewerkers van uw ministerie en daarbij een viertal mogelijke programmalijnen geformuleerd: Kunst en cultuur in de vrije tijd, Verbinding tussen formal(s) en non-formal(s), Waarde van kunst & cultuur in het sociale domein en Innovatie in maatschappelijke opgaven. Omdat de inrichting van het programma een antwoord moet bieden op de per regio verschillende problematiek moet de keuze tussen deze lijnen ons inziens op het niveau van de regio worden gemaakt. Over wat dat praktisch betekent gaan wij graag verder in gesprek.

Blij zijn wij met de nadrukkelijke rol die de Raad ziet voor de regio's en met de rol die de Raad binnen de regio's ziet voor de provincies. We sluiten ons graag aan bij wat de provincies daar zelf

eerder over schreven: 'Juist de provincies spelen een belangrijke rol in het coördineren, ontwikkelen, verbinden en het verbreden van het culturele ecosysteem, zeker binnen de provinciale grenzen. [...] Juist de provincie is in de positie om lokale en regionale initiatieven te verbinden en samenwerking te stimuleren. Niet alleen om schaalvergroting te bevorderen, maar ook voor een inhoudelijke verdieping.'

We maken daarbij wel een kanttekening ten aanzien van de inzet van matching als financieringsinstrument. De Raad spreekt lokale en regionale overheden terecht aan op hun eigen financiële verantwoordelijkheid. Maar het is goed als u en uw collega's zich daarbij realiseren dat de afgelopen jaren juist op lokaal niveau grote tekorten zijn ontstaan als gevolg van door het Rijk op gemeenten afgewentelde bezuinigingen. Daarnaast: op dit ogenblik draagt het Rijk niet aan alle lokale en regionale culturele ecosystemen in gelijke mate bij. Alleen al met het oog op de legitimiteit van het rijks cultuurbeleid is het geboden dat stappen worden gezet in de richting van meer evenwicht.

Wij zien uit naar uw presentatie van de hoofdlijnen van het cultuurbeleid 2021-2024, op 11 juni in de Tilburgse LoCHal.

dr. Chr.A.J. van Koppen
voorzitter Raad van Twaalf